

ŞİİR GÜNDELİKLERİ (Şiire Dâhil Notlar)

Ömer AKSAY

“Uçurum diplerinde soluyor dağlar”
(Metin Eloğlu, *Ay Parçası*, birinci basım 1983; ‘Sürgün’ şiirinden.)

Şiir Gündelikleri’ m Ekim 2014’ ten beri yayımlanıyor *Türk Dili*’ nde. Tam bir sene olmuş. Bu yazdıklarımı ben, her gün yaptığım, *gündelik* işlerden mi sayıyorum acaba? Bulaşık yıkamak, yerleri süpürmek, etrafı toplamak gibi. Bütün bunlar için bir yevmiye defteri tutuyorum sanki. Şairin, *gündelik* işlerinin de *şiire dâhil* olduğunu mu düşünüyorum? Şairin *gündelik* işlerinde bile bir şuur olmalı bence. Ayrıca kendimi *gündelikle* çalışan biri gibi mi görüyorum acaba? Kim bilir? Bu işler için bir *gündelikçi* tutmayı tercih edebilirdim. Ne ki yeterli, yetenekli bulamadım hiçbirini.

//

Gittikçe şiirsizleştiğimizi bir kez daha hatırlatmak istiyorum, ama kabul etmek istemeyenler var, ne olup bittiğinin farkında değiliz. Herkes şiire kendine göre, kendi şuur seviyesine göre yaklaşıyor. Ümit Yaşar Oğuzcan vardı, onun şiirlerini düşük seviyeli bulurduk. Şimdi o kadar çok Ümit Yaşar Oğuzcan ve hatta ondan da alt seviyede şair var ortada. Şairanelikten uzaklaşmış, gerilimin sınırında, birbirine çarparak, elindeki telefonda kim varsa ona sabahtan akşama kadar küfrederek, sürekli bir şeyler açıklayarak dolaşan insanlar arasındayız -benimle aynı müşahedeyi paylaşan birkaç kişi vardır diye çoğul sigası kullandım-. Bu kadar çok polislin olduğu, dolaşısıyla çok fazla gerilimin olduğu bir toplumda şiirin bir tür antidepresan gibi kullanıldığının, bilinçsizce tüketildiğinin farkında mıyız? Siyasetçiler de *şiiri* benzer bir amaçla kullanıyorlar, ihtiyaç duyulduğunda *şiir* üzerinden propoganda yapılıyor. *Şiir* siyasetin gölgesinde kaldığı, güneşi göremediği, gün ışığından mahrum bırakıldığı için ‘D’ vitamini eksik. ‘D’ vitamini: Din duygusu, dert, dostluk, dürüstlük, doğruluk, dava, düşünce, dayanışma...

Şiir yazdığım için korkuyorum! Şiirim yayımlandığında korkum daha da artıyor. Nedenini sanırım biliyorum; toplu(m) olarak yaşanan kargaşanın, herkesin içindeki tarifsiz bir korkunun yansıması bu. Bir yazımda bu korkuya şöyle değinmişim: “Cemal Süreya, “Kan var bütün kelimelerin altında” diyordu. Libya, kan içinde; Sudan, kan içinde; Somali, kan içinde; Mısır, kan içinde; Suriye, kan içinde; Lübnan, kan içinde; Filistin, kan içinde; Ürdün, kan içinde; Irak, kan içinde; Türkiye’nin doğu ve güney doğusu, kan içinde; Yemen, kan içinde; Afganistan, kan içinde; Pakistan, kan içinde. “Ağla gözüm ağla haritamız kan içinde.” 1940’da “Bir Haritam Vardı Benim” adlı şiirinde böyle diyordu Cahit Sıtkı Tarancı. Son günlerde, burada (Çukurova’da) yastığa başınızı koyduğunuz an, gecenin sessizliğinde jetlerin uğultusunu duyar, sabaha kadar jetleri sayarsınız. Nereye gidiyorlar? Nereyi vuruyorlar? Ne olup bitiyor? Müslümanları ve insanlığı bekleyen tehlike nedir? Ne kadar yakın? Neyin içinde, neyin dışındayız?” (Yazının tümü için: aynayaozgu.com/kan)

Hangi şiir, kime, hangi amaçla yazılacak? Şiir bir işe yarar mı, böylesi durumlar da? Dergiler, kitabevleri, mahfiller, sanat-edebiyat ortamı, kendine yeniden konum belirleyen şair ve yazarlar, information, cep telefonu ve Orhan Hoca’nın da değindiği gibi “düşünme kanallarını kapayan bir salgın” olan İnternet salgını... Giderek terör saldırılarının, şiddet gösterilerinin başka salgın hastalıkların yayılmasına ve toplumu “düşünme kanallarını kapayan” bir duruma getirdiğine tanık oluyoruz. Korku ve yorum! İnsan acilen karantinaya alınmalı.

KARANTİNA

Bulaşıcı hastalık

Düşünüyorlar

Nereden aldınız

Çok da uzun sürdü.

Çocukluk, gençlik

Kaldığınız evler

Bilinen yerler

Hangisinden aldınız?

Karayalnızlık -

Olabilir diyorlar,

Geçer diye çekindiklerinden

Yıllardır buradasınız.

(Behçet Necatigil, *Beyler*, birinci basım 1978)

Türk Dili dergisinin Eylül 2015 sayısında Orhan Okay'la yapılan nitelikli söyleşiyi iştahla okudum. Orhan Hoca'ya ne kadar çok ihtiyacımız var. "Her şairin poetikasının olmadığını" hatırlatıyor Orhan Hoca. "Âkif'i harekete geçiren Kur'an'dır. Âkif'in rehberi, düsturu gibi şiirinin de kaynağı Kur'an'dır."

"İnternet okumaları" için şöyle diyor Orhan Hoca: "En açık zihinleri bile sadece doldurmaya yarayan ve düşünme kanallarını kapayan bir salgın."

//

Cemal Süreya, Fazıl Hüsni Dağlarca'nın "sen şiiri bırak, inceleme yap" önerisi üzerine şöyle diyor: "Şiir beni değiştirmiştir. Şiir insanı değiştiren bir şeydir. Onun bu gücünü ve başkalarının hayatındaki etkisini gördükten sonra daha küçük bir şeye yönelemem." (Muzaffer Buyrukçu, *Dillerinde Dünya*, s. 19) "İnceleme" şiirden "daha küçük bir şey"di Cemal Süreya'nın hayat anlayışında.

//

"İlimsiz şiir temelsiz duvar gibidir, temelsiz duvar da değersizdir." diyor Fuzûlî.